

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno MCLXXXI. ad annum MCCCXIV.

Parisiis, 1644

II. De electione, & electi potestate.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15974

ritatis in errores varios sunt prolapsi, nos huiusmodi erroribus viam præcludere cupientes, sacro approbante Concilio, damnamus & reprobamus omnes qui negare præsumpserint æternaliter Spiritum sanctum ex Patre, & Filio procedere; siue etiam temerario ausu asserere quod Spiritus sanctus ex Patre, & Filio, tamquam ex duobus principiis, & non tamquam ex vno, procedat.

II.

De electione, & electi potestate.

Gregorius decimus in generali Concilio Lugdunensi. Vbi periculum maius intenditur, ibi procul dubio est plenius consulendum. Quam grauibus autem sit onusta dispendiis, quot & quantis sit plena periculis ecclesiæ Romanæ prolixa vacatio, exacti temporis consideratio edocet, & considerata prudenter illius discrimina manifestant. Hinc nos euocat ratio, vt dum reformandis etiam minoribus nostra solerter vacat intentio, ea quæ periculosiora sunt nequaquam absque remedio reformationis accommode relinquamus: ideoque omnia, quæ pro vitanda discordia, in electione Romani pontificis a nostris sunt prædecessoribus, & præcipue a felicitatis recordationis Alexandro papa tertio, salubriter instituta, omnino immota in sua firmitate manere censentes, (nihil enim illis detrahere intendimus, sed quod experientia deesse probauit præsentis constitutione supplere) hoc sacro Concilio approbante statuimus, vt In Concilio Lateranensi cap. 1. si eundem pontificem in ciuitate, in qua cum sua curia residebat, diem claudere contingat ex-

tremum, cardinales, qui fuerint in ciuitate ipsa
præsentes, absentes expectare decem diebus tan-
tummodo teneantur. Quibus elapsis, siue absentes
venerint, siue non, extunc omnes conueniant in
palatio, in quo idem pontifex habitabat, contenti
singuli singulis tantummodo seruientibus clericis,
vel laicis, prout duxerint eligendum. Illis tamen
quibus patens necessitas id suggerit indulgeri, duos
habere permittimus, eiusdem electionis arbitrio
reseruato. In eodem autem palatio vnum concla-
ue nullo intermedio pariete, seu alio velamine om-
nes habitent in communi. Quod (seruato libero
ad secretam cameram aditu) ita claudatur vndi-
que, vt nullus illuc intrare valeat vel exire; nulli
ad eosdem cardinales aditus pateat, vel facultas se-
crete loquendi cum eis, nec ipsi aliquos ad se ve-
nientes admittant, nisi eos, qui de voluntate om-
nium cardinalium inibi præsentium pro iis tantum,
quæ ad electionis instantis negotium pertinent, vo-
carentur. Nulli etiam fas sit ipsis cardinalibus, vel
eorum alicui nuntium mittere vel scripturam. Qui
vero contrafecerit, scripturam mittendo, vel nun-
tium, aut cum aliquo ipsorum secreto loquendo,
ipso facto sententiam excommunicationis incur-
rat. In conclauis tamen prædictæ aliqua fenestra
competens dimittatur; per quam eisdem cardina-
libus ad victum necessaria commode ministran-
tur: sed per eam nulli ad ipsos patere possit ingres-
sus. Verum si, quod absit, infra tres dies, postquam,
vt prædicatur, conclaue prædictæ iidem cardina-
les intrauerint, & non fuerit ipsi ecclesiæ de pasto-
re

ANNO
CHRISTI
1174ANNO
CHRISTI
1174

Sani pe

ANNO
 CHRISTI
 1574.

re prouisum , per spatium quinque dierum im-
 mediate sequentium, singulis diebus, tam in prandio ,
 quam in cœna, vno solo ferculo sint contenti. Qui-
 bus prouisione non facta decursis, extunc tantum-
 modo panis, vinum & aqua ministrentur eisdem ,
 donec eadem prouisio subsequatur . Prouisionis
 quoque huiusmodi pendente negotio , dicti car-
 dinales nihil de camera papæ recipiant , nec de
 aliis eidem ecclesiæ tempore vacationis obuuien-
 tibus vndecumque: sed ea omnia, ipsa vacatione
 durante, sub eius, cuius fidei & diligentia came-
 ra eadem est commissa, custodia maneant, per eum
 dispositioni futuri pontificis reseruanda. Qui au-
 tem aliquid receperint, teneantur extunc a perce-
 ptione quorumlibet reddituum ad ipsos spectan-
 tium abstinere , donec de receptis taliter plena-
 riam satisfactionem impendant. Iidem quoque
 cardinales accelerandæ prouisioni sic vacent at-
 tentius, quod se nequaquam de alio negotio intro-
 mittant, nisi forsitan necessitas adeo vrgens incide-
 ret , quod eos oporteret de terra ipsius ecclesiæ de-
 fendenda, vel eius parte aliqua prouidere. Vel nisi
 aliquod tam grande, tam euidentis periculum im-
 mineret , quod omnibus & singulis cardinalibus
 præsentibus concorditer videretur illi celeriter oc-
 currendum. Sane si aliquis de prædictis cardinali-
 bus conclauæ prædictæ (vt supra exprimitur) non
 intrauerit, aut intrans absque manifesta causa in-
 firmitatis exierit, ipso minime requisito , nec in
 eiusdem electionis negotio vltius admittendo,
 per alios ad eligendum * substituendum pontifi-

* summa
 Concil. Tom. 28.

cem, libere procedatur. Si vero infirmitate superueniente idem conclaue aliquem ex eis exire contingat, ipsa etiam infirmitate durante poterit eius suffragio non requisito ad electionem procedi. Sed si ad alios post sanitatem sibi redditam, seu antea redire voluerit, vel etiam si alii absentes, quos per decem dies diximus expectandos, superuenerint re integra, videlicet antequam eidem ecclesie sit de pastore prouisum, in eodem negotio in illo statu, in quo ipsum inuenerint, admittantur, præmissa tam de clausura, quam de seruientibus cibo ac potu, & reliquis cum aliis seruaturi. Porro si quando Romanum pontificem extra ciuitatem prædictam, in qua erat cum sua curia residens, contigerit ab hac luce migrare, teneantur cardinales in ciuitate, in cuius territorio seu districtu idem pontifex obiit, conuenire; nisi sit forsitan interdicta, vel contra ecclesiam Romanam in aperta rebellionem persistat. Quo casu in alia viciniore conueniant, quæ similiter nec interdicto subiaceat, nec sit (vt prædicatur) aperte rebellis. In hac etiam ciuitate, tam quoad expectationem absentium, quam quoad habitationem communem clausuram, & cetera omnia in domo episcopali, vel alia qualibet eisdem cardinalibus deputanda, eadem obseruentur, quæ superius, obeunte dicto pontifice in ea in qua cum sua residebat curia, sunt expressa.

Præterea (quia parum est iura condere, nisi sit qui eadem tueatur) adiiciendo sancimus, vt dominus, alique rectores, & officiales ciuitatis illius, in qua Romani pontificis celebranda fuerit

ANNO
CHRISTI
1274.

electio, auctoritate nostra, & eiusdem approbatione Concilii, potestate sibi tradita, præmissa omnia & singula plene ac inuiolabiliter sine fraude ac dolo aliquo faciant obseruari: nec cardinales ultra quam præmittitur arctare præsumant. Super his autem taliter obseruandis, statim audito summi pontificis obitu, coram clero & populo ciuitatis ipsius ad hoc specialiter conuocandis præstent corporaliter iuramentum. Quod si forte in præmissis, vel circa ea fraudem commiserint, aut ipsa diligenter non obseruauerint, cuiuscumque sint præminentia, conditionis, aut status, omni cessante priuilegio, eo ipso excommunicationis sint vinculo innodati, & perpetuo sint infames, nec unquam eis portæ dignitatis pateant, nec ad aliquod publicum officium admittantur. Ipsos insuper feudis, & bonis, ceterisque, quæ ab eadem Romana vel quibuslibet aliis ecclesiis obtinent, ipso facto decreuimus esse priuatos: ita quod ad ecclesias ipsas plene ac libere reuertantur, administratorum earundem ecclesiarum arbitrio sine contradictione aliqua disponenda. Ciuitas vero prædicta, non solum sit interdicto supposita, sed & pontificali dignitate priuata. Ceterum quia cum arbitrium vel inordinatus captiuat affectus, vel ad certum aliquid obligationis cuiusque necessitas adigit, cessat electio, dum libertas adimitur eligendi, cardinales eosdem obsecrantes per viscera misericordiæ Dei nostri, per asperionem sui preciosi sanguinis obtestamur, vt pensantes attentius quid eis imminet, cum agitur de creatione vicarii Iesu Christi suc-

cessoris Petri, rectoris vniuersalis ecclesiæ, gregis dominici directoris, omni priuatæ affectionis inordinatione deposita, & cuiuslibet pactio-
nis, obligationis necessitate, nec non con-
dicti & intendimenti contemplatione cessantibus, non in se reciprocent considerationis intuitum, vel in suos, non quæ sua sunt quærant, non commodis priuatis intendant, sed nullo arctante ipso-
rum in eligendo iudicium, nisi Deo, puris & libe-
ris mentibus, nuda electionis conscientia utilitatem publicam libere prosequantur omni conatu, & so-
licitudine, prout possibilitas patitur, id acturi tan-
tummodo, vt eorum ministerio acceleretur vti-
lis & pernecessaria totius mundi prouiso, idoneo celeriter eidem ecclesiæ sponso dato. Qui autem secus egerint, diuinæ subiaceant ultioni, eorum culpa, nisi graui propter hoc peracta pœnitentia, nullatenus abolenda. Et nos nihilo minus pactio-
nes, conuentiones, obligationes, condicta, & in-
tendimenta omnia, siue iuramenti, siue cuiuslibet alterius fuerint vinculo firmitatis annexa, cassa-
mus, irritamus, & viribus decernimus omnino carere: ita vt nullus ad illa obseruanda quomodo-
libet sit astrictus, nec quisquam ex eorum transgressione notam vereatur fidei non seruatæ, sed non indignæ laudis titulum mereatur: cum lex etiam humana testetur, Deo magis transgres-
siones huiusmodi, quam iurisiurandi obseruatio-
nes, acceptas. Quia vero fidelibus non est tam de sollicita quantumcumque inuentione fidendum, quam de instantia orationis humilis & deuotæ

ANNO
CHRISTI
1574.

sperandum, huic adiicimus sanctioni, vt in omnibus ciuitatibus, ceterisque locis insignibus, vbi primum demorati pontificis obitu certitudo clauerit, a clero & populo solennibus pro eo exequiis celebratis, singulis diebus, donec de ipsius ecclesie prouisione indubitatus rumor pertulerit veritatem, humiles preces fundantur ad Dominum, apud eum deuotis orationibus insistatur; vt ipse qui concordiam facit in sublimibus suis, sic efficiat eorundem cardinalium corda in eligendo concordia, quod prouisio celer, concors & utilis, prout animarum salus exigit, & totius requirit orbis utilitas ex ipsorum vnanimitate sequatur. Et ne tam salubre presentis sanctionis edictum ignorantie negligi pretextu contingat, districte precipimus, vt patriarche, archiepiscopi, episcopi, & alii ecclesiarum prelati, ceterique, quibus concessum est proponere verbum Dei, clerum & populum propter hoc specialiter frequentius congregandos in suis sermonibus ad supplicum precum suffragia pro celeri & felici exitu tanti negotii frequentanda solerter hortentur, & ipsis eadem auctoritate, non solum orationum frequentiam, sed & obseruantiam, prout circumstantie pensanda suaferint, ieiuniorum indicant.

III.

Idem in eodem. Vt circa electiones, postulationes & prouisiones ecclesiasticas viam malitiis, prout est possibile, precludamus, nec diutius periculose vacent ecclesie, vel personatum, dignitatum, & aliorum ecclesiasticorum beneficiorum

